MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2005

Citazzjoni Numru. 279/2004

A.

vs.

B.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 10 ta’ Awissu 2004 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti zzewgu fis-7 ta’ Dicembru tas-sena 2002 fir-Registru Pubbliku Valletta, u z-zwieg taghhom gie registrat fir-Registru Pubbliku, bin-numru ta’ l-Iskrizzjoni 2055/2002 *vide* Dok “MG”;

Illi dan iz-zwieg huwa null *stante* li l-konvenuta ma kellhiex id-diskrezzjoni mehtiega taz-zwieg jew ghall-hajja

matrimonjali jew ghad-drittijiet u obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew *stante* li kien hemm anomalija psikologika serja li ghamlitha mpossibbli ghall-konvenuta li twettaq l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

Illi l-kunsens tal-konvenuta nkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga;

Illi z-zwieg mhux ikkonsmat;

Illi minhabba r-ragunijiet premessi u minhabba ragunijiet ohra kontemplati fl-**Att XXXVII tal-1975** li jirregola z-zwigijiet, iz-zwieg bejn il-kontendenti kien null u bla effett legali.

Illi ghalhekk l-attrici talbet li l-konvenut jghid ghar-ragunijiet premessi ghaliex m'ghandiex din il-Qorti:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg ikkuntrattat bejn il-kontendenti fis-sebgha (7) ta' Dicembru tas-sena 2002, huwa null u bla effett legali *ai termini* ta' l-**artikolu 19 sub-artikolu (1) paragrafi (d) u (f) u l-artikolu 19 A ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 dwar iz-Zwieg.**

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita` tigi registrata fuq l-att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li tibqa' ngunta minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 u 5 tal-process;

Rat id-digriet tal-affidavits moghti lill-partijiet tas-17 ta' Awissu 2004 fejn il-Qorti pprefiggiet terminu ta' tletin (30) gurnata lill-attur sabiex jipprezenta x-xhieda kollha tieghu producibbli bil-procedura tal-affidavits bin-notifika lill-kontro-parti jew lid-difensur taghha, li jkollha wkoll l-istess terminu sabiex hija wkoll tipprezenta l-affidavits taghha.

Rat ir-rikors ta’ l-attur datat 29 ta’ Dicembru 2004 u d-digriet ta’ din il-Qorti diversament presjeduta mill-Onorevoli Imhallef Geoffrey Valenzia tas-7 ta’ Jannar 2005.

Rat l-pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-Gvern datata l-4 ta’ Frar 2005 a fol. 13 u 14 tal-process.

Rat l-affissjoni datatat l-1 ta’ Frar 2005 *a tergo* ta’ fol. 18 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tad-9 ta’ Frar 2005 fejn ma deher hadd u l-Qorti kkonfermat id-digriet ta’ l-affidavits u l-kawza giet differita ghan-notifika tal-konvenuta ghad-9 ta’ Gunju 2005.

Rat in-nota ta’ l-attur datata 21 ta’ Frar 2005 fejn ipprezenta l-affidavit tieghu datat 18 ta’ Frar 2005.

Rat il-verbal tas-seduta tad-9 ta’ Gunju 2005 fejn l-istess attur ipprezenta nota b’estratt minn gazzetta lokali u Dr. Ludvic Caruana ddikjara li ghalaq il-provi u peress li kien ghaddej it-terminu ghall-prezentata ta’ l-eccezzjonijiet il-kawza giet differita ghat-8 ta’ Novembru 2005 ghall-kontinwazzjoni.

Rat in-nota ta’ l-attur li biha esebixxa estratt mill-gazzetta *The Times* ta’ l-1 ta’ Gunju 2005.

Rat ir-rikors tat-30 ta’ Gunju 2005 fejn l-attur talab lill-Qorti sabiex tghaddi ghas-sentenza.

Rat id-digriet taghha datat l-1 ta’ Lulju 2005 fejn fl-ewwel lok ordnat il-korrezzjoni ta’ l-ewwel talba attrici fic-citazzjoni attrici b’dan li d-data taz-zwieg tigi ndikata dik tas-sena 2002 b’dan ghalhekk li fl-ewwel talba attrici s-sena “1992” tigi sostitwieta b’dik ta’ “2002” ghaliex in effetti l-istess zwieg sehh fis-sena 2002 u fejn cahdet it-talba *stante* li kienet ghadha ma saritx in-notifika fit-tieni gazzetta lokali abbazi ta’ l-**artikolu 187 tal-Kap 12 tal-**

Ligijiet ta' Malta skond id-digriet moghti fis-7 ta' Jannar fuq imsemmi.

Rat li l-konvenuta debitament notifikata kif premess ma prezentat l-ebda nota ta' l-eccezzjonijiet u ghalhekk baqghet kontumaci.

Rat il-verbal tas-seduta tat-8 ta' Novembru 2005 fejn Dr. Ludvic Caruana talab li jinghata opportunita' jipprezenta affidavits ulterjuri. Il-Qorti laqghet it-talba u pprefegiet terminu ta' 20 gurnata sabiex l-istess attur jipprezenta l-imsemmija affidavits u halliet il-kawza ghas-sentenza ghat-31 ta' Jannar 2006.

Rat ir-rikors ta' l-attur tad-9 ta' Novembru 2005 fejn talab li l-kawza tigi rikjamata ghas-sentenza ghal data aktar vicina.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tal-10 ta' Novembru 2005 fejn il-kawza giet rikjamata ghas-sentenza ghallum 30 ta' Novembru 2005.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attur qed jippretendi li z-zwieg tieghu tas-7 ta' Dicembru 2002 huwa null u bla effett ghat-termini tal-**artikolu 19 (1) (d) u/jew (f) tal-Att XXXVII tal-1975 li Jirregola z-Zwigijiet** u wkoll abbazi ta' l-**artikolu 19A tal-Kap 255.**

Illi l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255** jghid illi z-zwieg ikun null jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'diffett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha

mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi kif inghad fis-sentenza **"Emanuel Walter Vella vs Mona Lisa Vella"** (P.A. (RCP) - 1 t'Ottubru 2002 - Cit Nru 801/96/RPC) il-kuncett ta' d-diskrezzjoni ta' gudizzju *"supposes not only maturity of intellect but also a maturity of the will, that is an ability to take decisions responsibly. A person must possess a critical faculty and internal freedom of choice in order to contract validly."*

"Psychic disorders which give rise to a defect of due discretion include immature personality, which may be characterised by affective infantilism, immature character, affective immaturity and an emotionally unstable personality. Serious immaturity could very easily constitute a ground of nullity for a marriage. In a Rotal decision of 1961 ***Sabattani*** *held that a person either has or has not sufficient discretion of judgement to marry. If he has not, then he suffers from 'aementia', not in the sense of insanity, but in the sense that he lacks the sufficient maturity of judgement to understand and choose marriage … … ... Therefore, the weakness which affects the mind can merely result from the lack of maturity … …"*

Illi ***G. Veness,*** kif ikkwotat minn ***N. Picard*** in **'L'immaturite' et le consentement matrimonial"** (pg. 54-55) jghid is-segwenti:-

"The judge must consider the overall behaviour of the spouse, taking into account the gravity of the conduct, its continuity throughout the conjugal life, its influence on the couple's equilibrium, the relation of behavioural disorders to the 'ius in corpus' and also to the right to the community of life and to consider also all the other factors which are relevant to the determination of the gravity of this immaturity with reference to married life."

Illi dwar dan is-sub-artikolu din il-Qorti kif presjeduta diga` kellha okkazzjoni tezaminah, u ghalhekk taghmel referenza ghas-sentenzi **"Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar gia` Borg"** (Cit. Nru. 1564/97/RCP

deciza fil-21 ta’ Ottubru 1999) u **“Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella-Flores et noe”** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta’ Jannar, 2000); **“Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar et nomine”** (P.A. (RCP) 28 ta’ Mejju 2002); **“Ali Chahid vs Mary Spiteri”** (P.A. (RCP) 5 ta’ Gunju 2002); **“Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia”** (P.A. (RCP) 29 ta’ Mejju 2002); **“Romina Zammit vs Paul Zammit”** (P.A. (RCP) 30 ta’ Mejju 2002) u ghall-principji hemm enuncjati. Diversi sentenzi ohra minn dak inhar kollha kkonfermaw l-istess principji.

Illi f’dawn is-sentenzi, w in partikolari fid-decizjoni **“Josette Lungaro vs Jesmond Lauro”** (P.A. (RCP) l-1 ta’ Frar 2001) il-Qorti ghamlet referenza ghas-segwenti espozizzjoni ta’ ***Viladrich*** li jghid:-

*“Thus, there is grave lack [of discretion of judgement] when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgement refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties, which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring. (**Viladrich, P.J.*** **“Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated”** *(Montreal, 1993) p. 686).*

Illi fis-sentenza **“Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella-Flores et noe”** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta’ Jannar 2000) il-Qorti spjegat:-

*“Kwantu ghall-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta’ definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap 255**, dawn l-obligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma: “the obligation concerning the conjugal act or carnal*

union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics". (***Viladrich, P.J***. *op. cit*., p. 687).

Illi fil-fatt dan ifisser li dak li ghandu jwassal lill-partijiet sabiex jaghtu l-kunsens taghhom taz-zwieg ma huwa xejn hlief dak li gie deskritt fil-kawza fl-ismijiet **"Mary Mustefa Al Muhamed vs Mustefa Mustefa Al Muhammed"** (P.A. (NA) 27 ta' Lulju 1999) fejn inghad li:-

*"Fil-kawza **"Haidin vs Haidin"** (PA. (Q.K) 7 ta' Lulju 1994), il-Qorti qalet illi m'ghandu jkun hemm ebda motivazzjoni li iggieghel persuna tersaq ghaz-zwieg ghajr l-imhabba lejn persuna ohra w ix-xewqa li tqatta' l-kumplament ta' hajjitha fil-kumpanija taghha. Fiz-zwieg wiehed irid ikun lest li jaghtiha t-totalita' tieghu nnifsu esklussivament lill-persuna l-ohra, u din l-ghotja trid tkun mhux biss reciproka izda motivata bi hsieb genwin li vermament ikun irid johloq 'a partnership for life'.*

Illi dan iwassal sabiex minn diversi esposizzjonijiet tal-gurisprudenza vasta u nostrana, jista' jinghad illi d-dmirijiet u drittijiet tal-mizzewgin fiz-zwieg huma dawk li komunament wiehed jistenna fi zwieg normali fis-socjeta' taghna, u dan minkejja li l-ligi qatt ma taghti definizzjoni ta' l-istess. Fost dawn, wiehed isemmi l-fedelta` u l-assistenza, l-unita` u l-indissolubbilta' taz-zwieg, il-hajja komuni flimkien, id-dritt u d-dmir illi jittiehdu decizjonijiet flimkien intizi fl-ahjar interess tal-familja w il-prokreazzjoni ta' l-ulied. Il-hajja mizzewga timporta li l-mizzewgin jaqsmu kollox flimkien u li jkunu ta' ghajnuna u ta'

assistenza lil xulxin, b'impenn shih a favur ta' xulxin u taz-zwieg taghhom l-element tal-*'communio vitae'.* Fil-kawza **"Micallef vs Micallef'** (deciza fl-4 ta' Mejju 1993, il-Prim'Awla tal-Qorti Civili) gie riaffermat illi '*element essenzjali tal-hajja mizzewga skond il-ligi taghna huwa d-dritt tal-mizzewgin ghall-komunjoni tal-hajja ('communio vitae') bejniethom".*

Illi dawn il-principji kollha gew ikkonfermati f'diversi sentenzi moghtija minn din il-Qorti nkluzi **"Maria Rita Calleja vs Mohamed Ben Mohamed Khemiri"** (P.A. (RCP) 17 ta' Frar 2000); **"Nicolai Balzan vs Simone Cremona"** (P.A. (RCP) 9 ta' Marzu 2000); **"Ousama Sadalah vs Doris Tanti"** (P.A. (RCP) 4 ta' April 2000); **"Josephine Gabriel vs Dr. Georg Sapiano et nomine"** (P.A. (RCP) 8 ta' Novembru 2000); **"Josette Lungaro mart Jesmond Lauro vs Jesmond Lauro"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001); **"Mazen Dadouch vs Maria Dadouch xebba Galea"** (P.A. (RCP) 22 ta' Marzu 2002); **"Albert Grech vs Josette Grech"** (P.A. (RCP) 30 ta' April 2002); **"A Tanti vs Catherine Azzopardi"** (P.A. (RCP) 30 ta' Mejju 2002); u **"Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia"** (P.A. (RCP) 29 ta' Mejju 2002) fost ohrajn, li ghalihom qed issir ukoll riferenza.

Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta,** dan l-artikolu jipprovdi li hemm nullita' taz-zwieg:-

"(f) jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."

Illi dan is-sub-artikolu jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali *('colorem habens, substantiam vero nullam')* kif ukoll dak parzjali *('colorem habens, substantiam vero alteram')* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frazi *"eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu"*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, l-Qorti fil-kawza **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali jrid jigi

ppruvat li l-'*finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali' vs Dr. Albert S. Grech *nomine"***. (P.A. 22 ta' Gunju 1988) il-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walsh"** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata".* Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. 14 ta' Awissu 1995) gie spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fl-ismijiet **"Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X p.912):-

"a poter dedursi la invalidita' dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe' 'fictio seu ostensio falsi pro vero".

Illi fil-kawza **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar *et nomine*"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002) inghad li *"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero' bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' ssimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".*

Illi fil-fatt din il-Qorti kkonfermat l-istess imsemmija interpretazzjoni tant li fis-sentenza **“Al Chahid vs Mary Spiteri”** (P.A. (RCP) 5 ta’ Gunju 2002 gie ribadit li *“wiehed jinnota li taht l-**artikolu 19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta’ l-kunsens tieghu kien gja’ mentalment dispost li ma jottemprax ruhu ma’ xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghas-separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament taz-zwieg”.*

Illi fil-fatt ghal dak li jolqot il-kuncett ta’ *“l-eskluzjoni pozittiva ta’ xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga”*, u cjoe’ simulazzjoni parzjali, il-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **“Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et”** (P.A. (NA) 14 ta’ Lulju 1994) elenkat l-elementi essenzjali taz-zwieg bhala li jikkonsistu fil-*“kommunjoni tal-hajja konjugali, l-indissolubbilta’ tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta’ u d-dritt ghall-prokreazzjoni ta’ l-ulied”*. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawza **“Aquilina vs Aquilina”** (P.A. (NA) 30 ta’ Jannar 1991) u fis-sentenza **“Grech vs Grech”** (P.A. (NA) 9 ta’ Ottubru 1990). Dawn huma wkoll l-elementi fil-ligi kanonika.

Illi l-komunjoni tal-hajja konjugali u l-*‘consortium vitae’* tikkomprendi zewg elementi, u cjoe’ l-imhabba konjugali u r-responsabbilita` tal-familja. Kif qalet il-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fid-decizjoni **“Magri vs Magri”** (14 ta’ Lulju 1994):-

“Jekk din il-‘consortium vitae’ hija nieqsa, l-oggett innifsu tal-kunsens taz-zwieg huwa wkoll nieqes. Din il-‘consortium vitae’ tikkomprendi zewg elementi li huma l-imhabba konjugali u r-responsabbilta’ tal-familja.”

Illi fil-fatt l-element ta’ l-indissolubbilta` taz-zwieg jehtieg li l-kunsens ikun ibbazat fuq rabta dejjiema bejn ragel u mara wahda, mibnija fuq il-fedelta` u formazzjoni tal-

familja. Il-ligi Maltija tippresupponi *'iuris tantum'* dan l-element ta' indissolubbilta' fiz-zwieg.

Illi intant u f'dan il-kuntest ***J. Edwards Hudson*** (pg. 164-165), jispjega car li: *"indissolubility can be excluded from consent in two different ways: either because the spouse, knowing the true nature of marriage, nevertheless contracts with the understanding that he will have the option of dissolving the bond and recovering his former free status, or because the spouse formulates his own doctrine on marriage, from which the idea of indissolubility is absent and to which he adheres totally with both intelligence and will power".*

Illi wkoll, ***D.J. Burns*****,** fil-kummentarju tieghu (**"Matrimonial Indissolubility: Contrary Conditions - A Historical Synopsis and Commentary".** pg.151) jghid li *"it is not necessary that this intention* (i.e. li teskludi l-indissolubbilta') *was formulated as an express agreement, it can be inferred either from an explicit declaration of one or both parties, or consequent on certain words or actions implying that effect, or as a result of the narration of the circumstances of the contract."*

Illi hawn ukoll il-Qorti tirreferi ghal dak li nghad fis-sentenza **"Sharon Lanzon mart Francis Attard vs Francis Attard"** (P.A. (RCP) 15 ta' Marzu 2000) u cjoe':-

"Meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja huwa kapaci li jaghti kunsens validu taz-zwieg, pero' fl-atti tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-omissjoni tieghu eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' ssimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn waqt li l-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".

Illi l-attur jibbaza t-talba tieghu wkoll fuq l-**artikolu 19A (1) tal-Kap 255** li jipprovdi li:-

"Iz-zwieg validu jista' jigi annullat fuq talba ta' parti mizzewga wkoll minhabba li l-parti l-ohra tkun irrifjutat tikkonsma l-istess zwieg".

(ii) Apprezzament tal-Provi.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi l-partijiet izzewgu fis-7 ta' Dicembru 2002 u l-attur kien Malti filwaqt li l-konvenuta kienet ta' nazzjonalita` Russa. Iltaqghu f'Gunju 2002 u wara erba' xhur il-konvenuta ssuggeriet lill-attur li jizzewgu u kienet tghid lill-attur li hija ma setghetx tmur lura pajjiza ghaliex kienet tghix f'faqar kbir – riedet tghix hdejn ohtha hawn Malta – almenu hekk qalet lill-attur; l-attur tkellem ma' missieru, u l-attur kien ghaddej minn perjodu difficli f'hajtu ghaliex kienet ghadha kif mietet ommu.

Illi kien ghalhekk li peress li hassu wahdu accetta li jizzewweg lill-konvenuta, izda din qatt ma ghexet mieghu, tant li l-attur jghid li l-istess zwieg ma gie qatt ikkonsmat u fil-fatt jghid li lanqas biss jaf fejn hija l-attrici ghalkemm jaf li kienet riedet tmur tghix ma' ohtha tas-Sliema.

Illi minn dan kollu din il-Qorti thoss li dan kien zwieg iehor bir-rit civili maghmul biss ghall konvenjenza sabiex l-istess konvenuta tkun tista' toqghod hawn Malta u xejn izjed u l-kunsens taghha kien vizzjat abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255.** Dak ta' l-attur kien vizzjat abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255** peress li huwa kien affett minn nuqqas ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u dan peress li huwa kien ghaddej minn mument difficli bil-mewt ta' ommu u ghalkemm kien jaf u kien car li l-konvenuta kienet qed tinqeda bih, huwa ma kienx lanqas f'posizzjoni li jirreagixxi anke sforz l-infatwazzjoni li kellu fuqha.

Illi barra minn dan iz-zwieg ma kienx konsmat u ghalhekk hemm bazi ta' annullament ukoll skond id-disposizzjonijiet ta' l-**artikolu 19A (1) tal-Kap 255.**

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenuta, **tilqa' t-talbiet attrici biss fis-sens hawn deciz,** b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg ikkuntrattat civilment bejn il-kontendenti fis-7 ta' Dicembru 2002, huwa null u minghajr effett legali u dan ghaliex il-kunsens ta' l-attur kien vizzjat abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255** mentri dak tal-konvenuta kien vizzjat abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255.** Apparti dan l-istess zwieg qed jigi annullat abbazi ta' l-**artikolu 19 A (1) ta' l-istess Kap 255.**

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita` tigi registrata fuq l-att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez jinqassmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------